

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Український державний університет
науки і технологій**

Кафедра «Філології та перекладу»

**ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ З ОСНОВНОЇ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКА):**

Part 1. The Pragmatic Dimension of the Context

Навчально-методичні рекомендації
для самостійної роботи

Електронне видання

ДНІПРО
2025

УДК 811.111 (076.5)
П 69

Упорядники:
Т. В. Власова, І. І. Заваруєва

Електронне видання

Схвалено Групою забезпечення якості освітньої програми
В11.1.02 «Германські мови та літератури (переклад включно)»
Протокол № 2 від 15.05.2025

П 69 Практика перекладу з основної іноземної мови (англійська): Part 1. The Pragmatic Dimension of the Context. Навчально-методичні рекомендації для самостійної роботи студентів філологів бакалаврського та магістерського освітніх рівнів. / упоряд. Т. І. Власова, І. І. Заваруєва; Укр. держ. ун-т науки і технологій. – Електрон. вид. – Дніпро : УДУНТ, 2025. – 63 с.

Навчально-методичні рекомендації призначені для самостійної роботи студентами-філологами денної форми навчання спеціальності В11 Філологія, ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), з дисципліни «Практика перекладу з основної іноземної мови (англійська)».

Навчально-методичні рекомендації містять теоретичні основи і практичні вправи для засвоєння перекладу лексичного складу словосполучень англійської та української мов.

© Власова Т. В., Заваруєва І.І. ,
укладання, 2025

© Укр. держ. ун-т науки і технологій, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 2 Переклад вільних словосполучень (collocations)	6
РОЗДІЛ 2 Переклад двокомпонентних словосполучень з прямою послідовністю ...	27
РОЗДІЛ 3 Переклад трикомпонентних словосполучень з прямою послідовністю	43
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	63

ВСТУП

Методичні рекомендації у простій і доступній формі розкривають на конкретних прикладах специфіку професії перекладача. Звертається увага на розуміння сучасною лінгвістичною наукою ролі і функції мови як засобу фіксації інформації про зовнішній світ та обміну інформацією у процесі перекладу з англійської мови на українську. Разом з питаннями сучасної теорії мови, а саме, з проблемами словосполучень (*collocatins*), значна увага приділяється практичному аспекту перекладу словосполучень на основі ключових принципів практичної роботи перекладача: контексту, асоціацій до ситуації. Викладений у методичних рекомендаціях матеріал проілюстровано яскравими, хорошими для запам'ятовування прикладами дво- і трикомпонентних сполук слів, які часто вживаються у сучасному українському дискурсі і складаються з 3 блоків базових вправ для розвитку навичок, як письмового, так і усного послідовного (*conference*) перекладу. Варто зазначити, що вправи можуть використовуватися і для синхронного перекладу також.

Методичні рекомендації призначені для студентів, що вивчають дисципліну «Практика перекладу з основної іноземної мови (англійська)» протягом всього періоду її вивчення у бакалавраті (22 кредити) та магістратурі (25 кредитів). Мета укладання цих методичних рекомендацій стати головним порадином для самостійної роботи студента. Зазначимо, що вони будуть цікавими і для тих, хто перекладає з англійської мови на українську як у суто професійній, так і у суміжних галузях знань.

Студентам-перекладачам, безумовно, відомо, що усний переклад має бути точним, швидким та ідіоматичним, спиратися на контекст, ситуацію, загальну компетенцію перекладача та на відому вже інформацію з конкретного питання. Зауважимо, що усний переклад відрізняється від письмового, а саме, акцент ставиться на психологічній підготовці усного перекладача: лінгвістична реакція, швидкість, спрямованість на бездоганність перекладу. Беззаперечним сприймається і факт, що усний перекладач повинен мати високий рівень знань англійської мови (мова оригіналу) і української мови (мова перекладу).

Ці вказівки для тих, хто повинен (або хоче) відпрацьовувати прийоми усного перекладу самостійно. Відомо, що в англійській і українській мовах найбільше словосполучень з двох слів. Багато чого залежить від швидкості реакції, бо наступна пара слів у вправах буде зовсім з іншої галузі. Ваше завдання – миттєво реагувати на нову пару слів і їх переклад. Також пропонуємо працювати «під запис», щоб потім була можливість виявити

закономірності у своїх помилках. Обов'язково слід пам'ятати і про запозичення, найчастіше з яких трапляються латинізми, їх ще називають «хибними друзями перекладача» (*inter-language false associates*).

В схожих випадках, така ніби легкість перекладу призводить до помилок і непорозумінь. Безсумнівно, завжди слід пам'ятати і про «узуальність» – це ті стійкі вирази в англійській мові, які ми повинні знати. Якщо ви, наприклад, скажете «*hypnotizer*», вас можуть не зрозуміти. Безумовно, ці приклади теорії тільки нагадують нам про те, що теорія з практикою є нерозривними. Для правильного розуміння поданих варіантів словосполучень слід звертатись до рекомендованої довідкової літератури [1, 2, 3].

Отже, це видання розраховане не тільки на студентів спеціальності «Переклад», але і на широке коло людей, які вивчають англійську мову. Тож пам'ятайте, що це не тільки методичні рекомендації з перекладознавства, а й самовчитель. Тут ви побачите переклад як арсенал прийомів і станете вправними перекладачами.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Розділ 2

Переклад вільних словосполучень (collocations)

Група слів, що об'єднані певним видом синтаксичного зв'язку, утворює словосполучення. Словосполучення бувають вільні та стійкі.

- Перші усталені (*прислів'я, приказки, афоризми та ін.*).
- Другі створюються для кожного окремого випадку.

Переклад стійких словосполучень, зазвичай, пов'язаний із проблемами мовних кліше, їх знанням та розумінням у рідній українській та чужій англійській мові, а також із загальною філологічною компетенцією перекладача.

Переклад вільних словосполучень може викликати значні труднощі, що пов'язані з правилами та нормами сполучуваності слів у словосполученні та реченні. Наприклад: «глибока меланхолія» – “*black melancholy*”, «похмурі думки» – “*dark / gloomy thoughts*”, «рожеве вино» - “*rosé wine*” та ін..

Таким чином, перекладач має справу не зі словниковим значенням слова, а з його змістом, тобто виникає проблема відповідності та тотожності перекладу. Наприклад: «здорова дієта» і «здоровий клімат». Загальна сема цих виразів – те, що сприяє покращенню, або збереженню здоров'я: “*healthy*”.

- *Salubrious climate, wholesome meal.*

Передмова до вправ.

У цьому розділі ми звернемо увагу на асоціації й зосередимось тільки на словосполученнях, що мають у своєму складі два слова.

Асоціація слів – популярний термін, що базується на зв'язку слів у їхньому ментальному концепті. Розглянемо три типи асоціацій слів: стійкі сполучення слів (*e. g. crystal clear, cosmetic surgery, weapons of mass dysfunction*); семантичні асоціації, що відображають зв'язок між словами (*e. g., seek - ill, baby - infant, dog - cat*; міжмовні (крослінгвістичні) асоціації (*e. g., maison (FL) - house (EL)*) et.

Природа лексичних асоціацій, безумовно, пов'язана й емоційними характеристиками, і психологією мовців. Наступний елемент, який визначає значення лексичних асоціацій – це контекст, про значення якого ми повинні завжди пам'ятати.

Тож, коли ми говоримо “*partner*”, ми розуміємо так, що партнер повинен бути надійним, тобто, “*reliable partner*”.

Безумовно, лексичні асоціації в рідній мові та мові, що вивчається, організовані по-різному. Більшість дослідників обговорюють “*word*

associations” широкого вжитку, дехто звертається до збігу їхнього лексичного значення, інші ж наголошують на ролі зв'язку в їх значеннях.

Мета наших методичних вказівок та дібраних у них завданнях – вирішення проблеми практичного розуміння лексичних асоціацій та вживання їх в англійській мові.

Правила, якими слід куруватись під час перекладу вільних словосполучень

Переклад вільних словосполучень може мати й певні труднощі, викликані впливом вихідної мови, а саме, перенесенням норм поєднання слів у словосполученнях у текстах перекладів, що й зумовлює появу буквалізмів. Наприклад, *“inflexible courage”* у дослівному перекладі може бути *«негнучка сміливість»*, правильно слід перекласти як *«непохитна мужність»*; *“arouse envy”*, звісно, що не *«піднімати заздрість»*, а *«збуджувати заздрість»* і т. ін.. Аналіз перекладу починається з «ключового слова», з'ясування змісту цього слова, і це не завжди звичайне звернення до словника, бо існують такі лексичні явища, як багатозначність, синонімія, омонімія.

Важливим є питання узуальності (*«узус»* – *«вживання»*). У цьому випадку проблема перекладача така: уявлення про те, як прийнято говорити, і як не прийнято в носіїв різних мов, зазвичай різне. Ми говоримо *«різати курицю, що несе золоті яйця»*, а англійці *“to kill a goose that lays golden eggs”*. Ми говоримо *«обережно, не скотіться»*, а англійці – *“mind your step”* (*слідкуйте за своїм кроком*) і т. ін.. Англійською можна сказати *“be careful”*, *“do not stumble”*, але так не говорять, хоча все це буде правильним із точки зору правил лексико-граматичного сполучення слів. Запам'ятайте, що знання норм узуальності може бути дуже корисним для перекладача. Зазначене особливо актуальним буде під час перекладу спеціальної термінології. Наприклад, економічної: *«зобов'язання зробити будь-що»* – це завжди *“commitment”*, *«пільга»* – *“incentive”*, *«іноземці»* – *“expatriates”* та ін..

Мовні штампи й кліше, які виражають найбільш уживані лексичні прошарки мови, знати перекладачу не обов'язково, засвоєння повинно відбуватись вже на підставі вдпрацьованій правил лексико-граматичної сполучуваності.

1)	Spanish Armada	Непереможна армада
2)	police state	поліцейська держава
3)	Platonic love	платонічне кохання
4)	armed conflict	збройний конфлікт
5)	steam turbine	парова турбіна
6)	ozone layer	озоновий шар
7)	transition period	перехідний період
8)	soap opera	мильна опера
9)	sound barrier	звуковий бар'єр
10)	inside diameter	внутрішній діаметр
11)	collective security	колективна безпека
12)	liquid crystal	рідкий кристал / рідкокристалічний
13)	Bermuda Triangle	Бермудський трикутник
14)	chain reaction	ланцюгова реакція
15)	American dream	американська мрія
16)	Chinese horoscope	китайський гороскоп
17)	frivolous joke	фривольний жарт
18)	house arrest	домашній арешт
19)	border incident	прикордонний інцидент
20)	Capitol Hill	Капітолійський пагорб
21)	chamber music	камерна музика
22)	lethal dose	смертельна доза
23)	inflatable mattress	надувний матрац
24)	multiple sclerosis	розсіяний склероз

25) instant coffee	розчинна кава
26) Pacific Ocean	Тихий океан
27) Siamese twins	сіамські близнюки
28) political asylum	політичний притулок
29) maternal instinct	материнський інстинкт
30) social justice	соціальна справедливість
31) tin soldier	олов'яний солдатик
32) optical illusion	оптичний обман
33) maple syrup	кленовий сироп
34) applied mathematics	прикладна математика
35) shuttle diplomacy	човникова дипломатія
36) civil aviation	цивільна авіація
37) industrial espionage	промислове шпигунство
38) hydrogen bomb	воднева бомба
39) Oval Office	Овальний кабінет
40) mineral fertilizer	мінеральне добриво
41) artesian well	артезіанський колодязь
42) oxygen mask	киснева маска
43) ballistic missile	балістична ракета
44) multiparty system	багатопартійна система
45) music box	музична скринька
46) tobacco products	тютюнові вироби
47) fiber optics	волоконна оптика
48) emotional immaturity	емоційна незрілість

49) knitted sweater	трикотажний светр
50) differential equation	диференціальне рівняння
51) organized crime	організована злочинність
52) organic farming	органічне землеробство
53) multinational corporation	транснаціональна корпорація
54) outside investor	сторонній інвестор
55) internal jurisdiction	внутрішня юрисдикція
56) strike committee	страйковий комітет
57) administrative officer	адміністративний співробітник
58) foreign concession	іноземна концесія
59) public apology	публічне вибачення
60) territorial claims	територіальні домагання
61) charitable organization	благодійна організація
62) municipal authorities	муніципальна влада
63) frontal attack	лобова атака
64) nervous breakdown	нервовий зрив
65) patent law	патентне право
66) machine room	машинна зала
67) lofty ideals	високі ідеали
68) representative democracy	представницька демократія
69) aesthetic value	естетична цінність
70) dubious compliment	сумнівний комплімент
71) theoretical construct	теоретична побудова
72) final document	підсумковий документ

73) end product	кінцевий продукт
74) humanitarian aid	гуманітарна допомога
75) multilateral convention	багатобічна конвенція
76) genetic engineering	генна інженерія
77) sporting goods	спортивні товари
78) bright flash	яскравий спалах
79) corduroy pants	вельветові штани
80) sunflower oil	соняшникове масло
81) greasy food	жирна їжа
82) right wing	праве крило
83) sharp angle	гострий кут
84) velvet dress	оксамитове плаття
85) ski poles	лижна палка
86) ancient city	давнє місто
87) gold earrings	золоті сережки
88) brown bear	бурий ведмідь
89) lone star	самотня зірка
90) leather coach	шкіряний диван
91) charitable institution	благодійна установа
92) downhill skis	гірські лижі
93) inner peace	внутрішній спокій
94) neighboring states	сусідні держави
95) Flying Dutchman	летючий голландець
96) stray dog	бродячий собака

97) starvation diet	голодна дієта
98) desperate attempt	відчайдушна спроба
99) deceptive appearance	оманлива зовнішність
100) cross examination	перехресний допит
101) centrifugal force	відцентрова сила
102) eternal ice	вічна крига
103) national debt	державний борг
104) concealed wiring	захована проводка
105) shaggy dog	кудлатий пес,
106) transparent liquid	прозора рідина
107) dairy products	молочні продукти
108) delicate hint	тонкий натяк
109) hunting grounds	мисливські угіддя
110) stray bullet	дурна куля
111) ice conditions	льодові умови
112) police station	поліцейний відділок
113) arm band	нарукавна пов'язка
114) wavy line	хвиляста лінія
115) civil disobedience	громадянська непокора
116) corner stone	наріжний камінь
117) torrential rains	зливові дощі
118) joint statement	спільна заява
119) red hair	руде волосся
120) natural gas	природний газ

121) hot spot	гаряча точка
122) income tax	прибутковий податок
123) Western Hemisphere	Західна півкуля
124) snow cover	сніговий покрив
125) hill country	горбиста місцевість
126) spicy dish	гостра страва
127) bilateral meeting	двостороння зустріч
128) remote control	дистанційне керування
129) big stick	великий кийок
130) feathered friends	пернаті друзі
131) polar bear	білий ведмідь
132) direct hit	пряме влучення
133) counterfeit money	фальшиві гроші
134) even number	парне число
135) old maid	стара діва
136) gaseous state	газоподібний стан
137) ordinal number	порядковий числівник
138) concise dictionary	короткий словник
139) odd number	непарне число
140) rusty sword	іржавий меч
141) wedding present	весільний подарунок
142) visual memory	зорова пам'ять
143) violent cough	сильний кашель
144) vigorous measures	енергійні заходи

145) troubled family	неблагополучна родина
146) turbulent period	бурхливий період
147) musical ear	музикальний слух
148) unacceptable terms	неприйнятні умови
149) careful observer	уважний спостерігач
150) moist climate	вологий клімат
151) comprehensive review	всебічний огляд
152) dramatic success	грандіозний успіх
153) wide variety	велика різноманітність
154) scanty vegetation	бідна рослинність
155) driving force	рушійна сила
156) impending danger	загрозлива небезпека
157) finished product	готовий виріб
158) tile roof	дах з черепиці
159) penal code	кримінальний кодекс
160) rough landing	жорстка посадка
161) lasting impression	незабутнє враження
162) great expenses	великі витрати
163) unconfirmed reports	непідтвержені повідомлення
164) reasonable sufficiency	розважливість
165) tragic outcome	трагічна розв'язка
166) air reconnaissance	повітряна розвідка
167) non-ferrous metallurgy	кольорова металургія
168) travel notes	подорожні нотатки

169) ecclesiastical rank	духовне звання
170) patriotic sentiments	патріотичні почуття
171) ethnic minority	національна меншина
172) satellite communications	супутниковий зв'язок
173) local authorities	місцева влада
174) broken terrain	пересічена місцевість
175) angry protest	гнівний протест
176) international navigation	міжнародне судноплавство
177) preliminary design	ескізний проєкт
178) express delivery	термінова доставка
179) military intelligence	військова розвідка
180) sectional furniture	розбірні меблі
181) mutual security	взаємна безпека
182) annual report	річний звіт
183) state secret	державна таємниця
184) personal papers	особисті документи
185) rough terrain	важкопрохідна місцевість
186) collateral measures	супровідні заходи
187) professional athlete	професіональний спортсмен
188) social background	соціальне походження
189) delicate constitution	тендітна статура
190) end user	кінцевий користувач
191) facial tissues	косметичні серветки
192) invisible ink	симпатичне чорнило

193) mural painting	настінний розпис
194) general debate	загальні дебати
195) loin cloth	пов'язка на стегнах
196) delirium tremens	біла гарячка
197) money order	поштовий переказ
198) illegal aliens	незаконні іммігранти
199) hunting gear	мисливське спорядження
200) Lunar eclipse	місячне затемнення
201) maritime law	морське право
202) fur mantle	хутряна накидка
203) interim committee	міжсесійний комітет
204) laurel wreath	лавровий вінок
205) large donations	великі пожертвування
206) spinal cord	спинний мозок
207) compound interest	складні відсотки
208) pack animal	в'ючна тварина
209) control room	пультова кімната
210) emergency session	екстрене засідання
211) littoral states	прибережні держави
212) dill pickle	солоний огірок
213) cirrus clouds	пір'ясті хмари
214) tempting offer	приваблива пропозиція
215) nervous tension	нервове напруження
216) sugar beets	цукровий буряк

217) supplementary income	додатковий дохід
218) sure hand	тверда рука
219) swampy terrain	заболочена місцевість
220) storm cloud	грозова хмара
221) false modesty	удавана скромність
222) cry baby	плаксива дитина
223) fighting cock	бійцівський півень
224) carnival mirror	криве дзеркало
225) ball lightning	куляста блискавка
226) almond cookies	мигдальне печиво
227) index finger	вказівний палець
228) regular intervals	рівномірні проміжки
229) host country	приймаюча країна
230) guided missile	керована ракета
231) emerging states	держави, що народжуються
232) brutal force	груба сила
233) forensic medicine	судова медицина
234) fertile soil	родючий ґрунт
235) erroneous notion	неправильне уявлення
236) vicious dog	злий собака
237) sand paper	наждачний папір
238) trial balloon	пробна куля
239) bare walls	голі стіни
240) freight car	товарний вагон

241) personal income	особисті доходи
242) old bachelor	старий парубок
243) familiar setting	звична обстановка
244) bullet hole	кульовий отвір
245) ash blonde	попеляста блондинка
246) specific example	конкретний приклад
247) root cause	корінна причина
248) unceremonious treatment	безцеремонна поведінка
249) chance encounter	випадкова зустріч
250) brilliant wit	блискуча дотепність
251) brief review	короткий огляд
252) blind obedience	сліпа покора
253) primary colors	основні кольори
254) peaceful coexistence	мирне співіснування
255) local color	місцевий колорит
256) combat readiness	бойова готовність
257) complacent smile	самовдоволена посмішка
258) coastal islands	прибережні острови
259) occasional visitors	випадкові відвідувачі
260) obtuse angle	тупий кут
261) object lesson	предметний урок
262) oatmeal cookie	вівсяне печиво
263) North Star	Полярна зірка
264) nervous chill	нервове тремтіння

265) muscle tissue	м'язова тканина
266) damp weather	вогка погода
267) cross reference	перехресне посилення
268) dead weight	мертвий вантаж
269) deciduous forest	листяний ліс
270) delicate subject	делікатне питання
271) diamond mines	алмазні копальні
272) peacock feather	павине перо
273) brown eyes	карі очі
274) persuasive argument	переконливий аргумент
275) dress uniform	парадна форма
276) air piracy	повітряне піратство
277) guiding star	дороговказна зірка
278) petulant child	примхлива дитина
279) parting visit	прощальний візит
280) Olympian calm	олімпійський спокій
281) opportune moment	слухний момент
282) conciliatory measures	заходи примирення
283) congenial tastes	схожі смаки
284) nuclear face-off	ядерне протистояння
285) direct experience	безпосередній досвід
286) gross weight	загальна вага
287) port authorities	портова влада
288) keynote speaker	основний доповідач

289) litmus paper	лакмусовий папір
290) plucked eyebrows	вищипані брови
291) untested theory	неперевірена теорія
292) staunch ally	вірний союзник
293) oxygen debt	кисневе голодування
294) greenhouse effect	парниковий ефект
295) tail wind	попутний вітер
296) ad-hoc committee	спеціальний комітет
297) violent delirium	маячня
298) woeful spectacle	гнітюче видовище
299) wasp waist	осина талія
300) combat decoration	бойова нагорода
301) wanton cruelty	безглузда жорстокість
302) voracious appetite	вовчий апетит
303) voluntary confession	добровільне зізнання
304) vivid memory	яскравий спогад
305) troublesome matter	клопітка справа
306) beaten track	уторована дорога
307) triumphant army	переможна армія
308) unbiased observer	неупереджений спостерігач
309) bar code	штриховий код
310) exclamation point	знак оклику
311) deer antlers	оленячі роги
312) gold nuggets	золоті самородки

313) Grecian nose	грецький ніс
314) magic wand	чарівна паличка
315) French mustard	французька гірчиця
316) retirement age	пенсійний вік
317) fishing net	рибальська сітка
318) infant mortality	дитяча смертність
319) drawing board	креслярська дошка
320) evasive answer	ухильна відповідь
321) preventive measures	попереджувальні заходи
322) edible mushrooms	їстівні гриби
323) automotive industry	автомобільна промисловість
324) suede jacket	замшева куртка
325) match box	сірникова коробка
326) pressed caviar	паюсна ікра
327) fire engine	пожежна машина
328) memorial plaque	меморіальна дошка
329) guard dog	сторожовий собака
330) cargo plane	вантажний літак
331) Geneva talks	жєневські переговори
332) construction site	будівельний майданчик
333) migratory birds	перелітні птахи
334) rotten egg	тухле яйце
335) jet engine	реактивний двигун
336) artificial insemination	штучне запліднення

337) sea urchin	морський їжак
338) nuclear holocaust	ядерна катастрофа
339) fourth dimension	четвертий вимір
340) formal invitation	офіційне запрошення
341) traffic jam	дорожні затори
342) hotel room	готельний номер
343) Roman numerals	римські цифри
344) grand piano	концертний рояль
345) Holy Inquisition	Свята Інквізиція
346) hip joint	тазостегновий суглоб
347) house plant	кімнатна рослина
348) venomous snake	отруйна змія
349) hand luggage	ручна поклажа
350) hard labor	каторжні роботи
351) street vendor	вуличний торговець
352) ironing board	прасувальна дошка
353) grease spot	жирна пляма
354) pure alcohol	чистий спирт
355) kitchen range	кухонна плита
356) only child	єдина дитина
357) construction work	будівельні роботи
358) late fall	пізня осінь
359) sea monsters	морські чудовиська
360) provisional government	тимчасовий уряд

361) weaker sex	слабка підлога
362) wall rug	настінний килим
363) liquid nitrogen	рідкий азот
364) literal translation	буквальний переклад
365) pearl necklace	перлове намисто
366) red fox	руда лисиця
367) caring mother	турботлива мати
368) connecting link	сполучна ланка
369) bedroom community	спальний район
370) cover letter	супровідний лист
371) exhaust pipe	вихлопна труба
372) stainless steel	неіржавка сталь
373) sacred cow	священна корова
374) maple leaf	кленовий лист
375) rescue team	рятувальна команда
376) exquisite cuisine	вишукана кухня
377) finicky child	вередлива дитина
378) nutritional value	поживна цінність
379) fragmentation bomb	осколкова бомба
380) armed robbery	збройне пограбування
381) herbivorous animal	травоїдна тварина
382) peaceful policy	миролюбна політика
383) raspberry preserves	малинове варення
384) bushy tail	пухнастий хвіст

385) retail price	роздрібна ціна
386) film crew	знімальна група
387) rough surface	шорстка поверхня
388) connective tissue	сполучна тканина
389) consumer demand	споживчий попит
390) vicious circle	порочне коло
391) obedient child	слухняна дитина
392) overwhelming majority	переважна більшість
393) reference library	довідкова бібліотека
394) consumer goods	споживчі товари
395) Southern Hemisphere	Південна півкуля
396) food processor	кухонний комбайн
397) public safety	громадська безпека
398) even breathing	рівне дихання
399) Flemish painting	фламандський живопис
400) graphic example	наочний приклад
401) gas pump	заправна колонка
402) garbage truck	сміттєвоз
403) dyed hair	фарбоване волосся
404) flat tire	спущена шина
405) morning dew	ранкова роса
406) freight train	товарний поїзд
407) boxing gloves	боксерські рукавички
408) shower stall	душова кабіна

409) Milky Way	Чумацький шлях
410) latent defects	приховані недоліки
411) crown prince	наслідний принц
412) violent death	насильницька смерть
413) public order	громадський порядок
414) interest rate	процентна ставка
415) verbal attacks	словесні нападки
416) tax shelter	податковий притулок
417) spare cash	вільна готівка
418) cultural heritage	культурна спадщина
419) homogeneous composition	однорідний склад
420) monthly salary	щомісячний оклад
421) limited liability	обмежена відповідальність
422) tangible results	помітні результати
423) public trial	відкритий суд
424) maternity leave	декретна відпустка
425) compulsory measures	примусові заходи
426) limited authority	обмежені повноваження
427) deferred payment	відтермінований платіж
428) common cause	спільна справа
429) market value	ринкова вартість
430) bulky package	місткий пакет
431) appraised value	оціночна вартість
432) package deal	пакетна угода

433) nuclear parity	ядерний паритет
434) patent office	патентне бюро
435) interim report	проміжний звіт

РОЗДІЛ 2

Переклад двокомпонентних словосполучень з прямою послідовністю

У попередніх завданнях ви перекладали словосполучення, що складаються із двох слів у прямій послідовності. У поданих нижче вправах словосполучення також складаються із двох слів, але перекладати їх слід у зворотній послідовності: “*semester schedule*” – «розклад семестру», “*Vanity fair*” – «Ярмарок марнославства» та інші. Поєднання двох іменників може бути як стійким виразом, так і вільним словосполученням. У першому випадку це, як правило, складний іменник: *science fiction*, *address book*, *bank account*, *credit card*, etc. У словосполученнях такого типу перше слово (іменник) перекладаємо як прикметник – наукова фантастика, адресна книга, банківський рахунок, кредитна картка та ін..

У другому випадку поєднання іменник + іменник (N +N) є вільним, але принцип залишається таким самим: *glass bowl* – скляна ваза, *border incident* – прикордонний інцидент і та інші. Можливі поєднання із трьох слів, у яких «головним» словом (*head word*), без сумніву останнім буде іменник: *weather forecast news* – новини прогнозу погоди. Найчастіше такі вирази вживаються в офіційному мовленні з подальшою аббревіацією: *United Nations Organization* – UNO (ООН), *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization* – UNESCO. Безумовно, у розумінні змісту словосполучення культурний “background” перекладача має велике значення: “*Easter Island*” – «острів Пасхи», “*Ivy League*” – «Ліга плюща», “*Silicon Valley*” – «Кремнієва долина», *Domino principle* – принцип доміно, *Davis Cup* – Кубок Девіса та інше.

Звісно, ми не повинні знати тему так глибоко, щоб викладати лекційний матеріал, але ми повинні знати її так, щоб ці лекції перекладати.

Щодо «латинізмів», слід пам’ятати, що вони, зазвичай, у вказаній мові мають вузьке значення, на відміну від англійської мови – широкого: *accord* у сучасній англійській мові означає не тільки акорд (музичний), але й погодження, угоду; *fraction* – може перекладатися як «фракція», хоча в англійській мові слово вживається в значенні «невелика частина», «математичний дріб»; “*regular*” – може перекладатися не тільки як «регулярний», але і «правильний, рівний, нормальний, звичайний».

1) dust settlement	осідання пилу
2) consul general	генеральний консул
3) party line	лінія партії
4) price range	діапазон цін
5) call button	кнопка виклику
6) sign language	мова жестів
7) harvest festival	свято врожаю
8) road construction	будівництво доріг
9) Ambassador Plenipotentiary	повноважний посол
10) Mississippi River	річка Міссісіпі
11) bank robbery	пограбування банку
12) Wright brothers	брати Райт
13) Death Valley	Долина смерті
14) fashion magazine	журнал мод
15) cake recipe	рецепт торта
16) labor productivity	продуктивність праці
17) guitar strings	струни гітари
18) multiplication table	таблиця множення
19) action plan	план дій
20) dust cloud	хмара пилу
21) table legs	ніжки стола
22) toy store	магазин іграшок
23) piano lid	кришка фортепіано
24) income level	рівень доходів

25) protest songs	пісні протесту
26) soil erosion	ерозія ґрунту
27) Chrysler Corporation	корпорація «Крайслер»
28) puppet theater	театр ляльок
29) press agency	агентство друку
30) razor blade	лезо бритви
31) Kamchatka Peninsula	півострів Камчатка
32) building plan	план будівлі
33) blood loss	втрата крові
34) shirt collar	комір сорочки
35) class schedule	розклад занять
36) Orange River	річка Оранжева
37) Kelvin scale	шкала Кельвіна
38) control buttons	кнопки управління
39) chemistry teacher	учитель хімії
40) camel caravan	караван верблюдів
41) river delta	дельта річки
42) dollar diplomacy	дипломатія долара
43) palace gates	ворота палацу
44) population growth	зростання населення
45) vote count	підрахунок голосів
46) Hudson River	річка Гудзон
47) gas poisoning	отруєння газом
48) Monroe doctrine	доктрина Монро

49) bond market	ринок облігацій
50) grain trade	торгівля зерном
51) labor market	ринок праці
52) flag state	держава прапора
53) supply channel	канал постачання
54) bunker capacity	місткість бункера
55) boycott policy	політика бойкоту
56) landscape ecology	екологія ландшафту
57) alcohol abuse	зловживання алкоголем
58) coin collection	колекція монет
59) word order	порядок слів
60) Davis Cup	Кубок Девіса
61) lesson plan	план уроку
62) light refraction	заломлення світла
63) physics teacher	викладач фізики
64) bicycle pedal	педаль велосипеда
65) dog breeds	породи собак
66) spelling rules	правила правопису
67) uranium atom	атом урану
68) hydrogen peroxide	перекис водню
69) snail shell	мушля равлика
70) shoe repair	ремонт взуття
71) ballet theater	театр балету
72) magazine editor	редактор журналу

73) Hollywood stars	зірки Голлівуду
74) grizzly bear	ведмідь грізлі
75) Bikini Atoll	атол Бікіні
76) Domino principle	принцип доміно
77) cactus flower	квітка кактуса
78) lime juice	сік лайма
79) Boeing Company	компанія «Боїнг»
80) Ivy League	Ліга плюща
81) enemy forces	сили противника
82) Nile delta	дельта Нілу
83) world champion	чемпіон світу
84) Kabuki theater	театр Кабукі
85) victory parade	парад перемоги
86) Sun God	бог Сонця
87) racquet handle	ручка ракетки
88) page number	номер сторінки
89) fire eater	пожирач вогню
90) sound mixing	мікшування звуку
91) piano keys	клавіші рояля
92) church roof	дах церкви
93) play rehearsal	репетиція п'єси
94) Yukon River	річка Юкон
95) restaurant owner	власник ресторану
96) speech organs	органи мовлення

97) taxi driver	водій таксі
98) rifle barrel	ствол гвинтівки
99) cheese crumbs	крихти сиру
100) chair leg	ніжка стільця
101) belt buckle	пряжка ременя
102) wedding day	день весілля
103) boot heel	каблук чобота
104) Hopi Indians	індіанці Хопі
105) Alcoholics Anonymous	Анонімні Алкоголіки
106) Constitution Day	День Конституції
107) unanimity principle	принцип одностайності
108) voting procedure	процедура голосування
109) labor protection	охорона праці
110) catch quota	квота вилову
111) witness intimidation	залякування свідків
112) debtor state	держава-боржник
113) demand analysis	аналіз попиту
114) disaster area	район лиха
115) grain harvest	урожай зернових
116) credit guarantee	гарантія кредиту
117) capital outflow	відтік капіталу
118) population group	група населення
119) price formula	формула ціни
120) equipment failure	відмова обладнання

121) labor exploitation	експлуатація праці
122) rain season	сезон дощів
123) marketing strategy	стратегія маркетингу
124) protection measures	заходи захисту
125) currency exchange	обмін валюти
126) sales volume	обсяг продажів
127) consumer rights	права споживачів
128) quality standards	стандарти якості
129) blood plasma	плазма крові
130) risk group	група ризику
131) Treasure Island	Острів скарбів
132) security service	служба безпеки
133) lie detector	детектор брехні
134) price index	індекс цін
135) temperature range	діапазон температур
136) gang member	член зграї
137) company founder	засновник компанії
138) election results	результати виборів
139) water damage	пошкодження водою
140) demand saturation	насичення попиту
141) credit market	ринок кредиту
142) capital shortage	брак капіталу
143) member states	держави-члени
144) air sample	проба повітря

145) pay scale	шкала оплати
146) storage temperature	температура зберігання
147) time factor	фактор часу
148) alarm signal	сигнал тривоги
149) smoke detector	детектор диму
150) grain export	експорт зерна
151) policy holder	тримач поліса
152) credit expansion	розширення кредиту
153) process developer	розробник процесу
154) defense witness	свідок захисту
155) property protection	охорона майна
156) quality deterioration	погіршення якості
157) oil deposit	родовище нафти
158) aircraft damage	пошкодження літака
159) accounting cycle	цикл обліку
160) consumption curve	крива споживання
161) reliability criterion	критерій надійності
162) soil composition	склад ґрунту
163) plant closure	закриття заводу
164) bank employee	службовець банку
165) contract clause	пункт контракту
166) test certificate	сертифікат випробувань
167) product catalogue	каталог продукції
168) consumer behavior	поведінка споживачів

169) conveyor belt	конвеєрна стрічка
170) torture instrument	знаряддя тортур
171) smoke filament	цівка диму
172) flight direction	напрямок польоту
173) flame temperature	температура полум'я
174) food consumption	споживання їжі
175) wheel spoke	спиця колеса
176) filter clogging	засмічення фільтра
177) weight sensor	датчик ваги
178) oxygen analyzer	аналізатор кисню
179) wheel rim	обід колеса
180) salmon population	популяція лосося
181) water chlorination	хлорування води
182) calcium chloride	хлорид кальцію
183) protein chemistry	хімія білка
184) weather bureau	бюро погоди
185) filter bottom	дно фільтра
186) pressure sensor	датчик тиску
187) pipe diameter	діаметр труби
188) cylinder valve	клапан циліндра
189) ecosystem vulnerability	уразливість екосистеми
190) water shortage	нестача води
191) climate research	дослідження клімату
192) soil chemistry	хімія ґрунтів

193) sound analyzer	аналізатор звуку
194) electron beam	пучок електронів
195) flood prevention	запобігання повеням
196) animal population	популяція тварин
197) ocean pollution	забруднення океану
198) snow melting	танення снігу
199) delivery schedule	графік поставок
200) information processing	обробка інформації
201) news summary	зведення новин
202) displacement scale	шкала водотоннажності
203) demand schedule	графік попиту
204) market research	дослідження ринку
205) resource mobilization	мобілізація ресурсів
206) feasibility model	модель здійсненності
207) passenger list	список пасажирів
208) risk parameter	параметр ризику
209) distribution method	метод розподілу
210) company merger	злиття компаній
211) demand surplus	надлишок попиту
212) money substitute	замінник грошей
213) insurance rules	правила страхування
214) personnel safety	безпека персоналу
215) payment schedule	графік платежів
216) news service	служба новин

217) credit repayment	погашення кредиту
218) market share	частка ринку
219) data source	джерело даних
220) growth process	процес зростання
221) water pollution	забруднення води
222) quality level	рівень якості
223) time period	період часу
224) cost optimization	оптимізація витрат
225) document number	номер документа
226) company management	керівництво компанії
227) air pressure	тиск повітря
228) signal power	потужність сигналу
229) flight safety	безпека польотів
230) pipe rupture	розрив труби
231) surface roughness	шорсткість поверхні
232) measurement result	результат вимірювання
233) access restriction	обмеження доступу
234) image quality	якість зображення
235) data protection	захист даних
236) dew point	точка роси
237) flood peak	пік паводку
238) silver oxide	оксид срібла
239) lead nitrate	нітрат свинцю
240) crystal morphology	морфологія кристалів

241) image magnification	збільшення зображення
242) filter membrane	мембрана фільтра
243) weather map	карта погоди
244) electron mobility	рухливість електронів
245) hammer head	головка молотка
246) crack length	довжина тріщини
247) data integrity	цілісність даних
248) water hardness	жорсткість води
249) flight duration	тривалість польоту
250) temperature drop	падіння температури
251) chromium dioxide	діоксид хрому
252) crack depth	глибина тріщини
253) plasma density	щільність плазми
254) distribution curve	крива розподілу
255) bank representative	представник банку
256) debt restructuring	реструктуризація боргу
257) sampling result	результат вибірки
258) forecasting method	метод прогнозування
259) credit recipient	одержувач кредиту
260) tax reduction	зниження податку
261) design stage	стадія проектування
262) budget size	розмір бюджету
263) land productivity	продуктивність землі
264) acceptance procedure	методика приймання

265) compensation principle	принцип компенсації
266) price pressure	тиск цін
267) report preparation	підготовка звіту
268) price policy	політика цін
269) development plan	план розвитку
270) pasture irrigation	зрошення пасовищ
271) production level	рівень виробництва
272) contract placement	розміщення контрактів
273) profit outflow	відтік прибутку
274) loss minimization	мінімізація втрат
275) equipment manufacturer	виробник обладнання
276) ionization detector	детектор іонізації
277) ammunition depot	склад боєприпасів
278) water level	рівень води
279) mushroom poisoning	отруєння грибами
280) body position	положення тіла
281) disease prevention	профілактика хвороб
282) dog show	виставка собак
283) animal genetics	генетика тварин
284) dam foundation	основа греблі
285) snow evaporation	випаровування снігу
286) surface temperature	температура поверхні
287) rain sensor	датчик дощу
288) blood coagulation	згортання крові

289) soil analysis	аналіз ґрунту
290) titanium trichloride	трихлорид титану
291) value system	система цінностей
292) education level	рівень освіти
293) marketing technique	методика маркетингу
294) water surface	поверхня води
295) sodium sulfate	сульфат натрію
296) level sensor	датчик рівня
297) message processing	обробка повідомлень
298) heat removal	відведення теплоти
299) titanium nitride	нітрид титану
300) radioactivity measurement	вимірювання радіоактивності
301) optimization method	метод оптимізації
302) mushroom cap	капелюшок гриба
303) gene bank	банк генів
304) moisture balance	баланс вологи
305) copper acetate	ацетат міді
306) lubrication system	система змащення
307) heat absorption	поглинання тепла
308) surface treatment	обробка поверхні
309) truck driver	водій вантажівки
310) price level	рівень цін
311) kennel club	клуб собаківництва
312) eyewitness account	розповідь очевидця

313) Skud missiles	ракети «Скад»
314) blood sample	проба крові
315) Senate committee	комітет сенату
316) arms trade	торгівля зброєю
317) fire risk	ризик пожежі
318) airplane engine	мотор літака
319) asthma attack	напад астми
320) quality analysis	аналіз якості
321) press review	огляд друку
322) wind rose	роза вітрів
323) migration demography	демографія міграції
324) cost reduction	зниження собівартості
325) police commissioner	комісар поліції
326) conveyor drive	привід конвеєра
327) currency devaluation	девальвація валюти
328) delivery system	система доставки
329) air quality	якість повітря
330) papyrus roll	сувій папірусу
331) housing market	ринок житла
332) price review	огляд цін
333) air motion	рух повітря
334) spelling reform	реформа правопису
335) Tesla coil	катушка Тесли
336) sound propagation	поширення звуку

337) cargo owner	власник вантажу
338) enforcement process	процес правозастосування

РОЗДІЛ 3

Переклад трикомпонентних словосполучень з прямою послідовністю

Словосполучення утворені із трьох слів, що перекладаються українською мовою також трьома словами та в тій самій прямій послідовності, у наших мовах багато. Подані вправи – ще одна можливість для вас перевірити свої знання, навички перекладу, точність підходу еквівалентів, інтонацію.

Як і в попередніх вправах, звертаєте увагу на латинізми, які, безумовно, допоможуть зрозуміти загальний зміст. Наприклад: “*Strategic Missile Force*” – «стратегічні ракетні сили». Вам зрозуміла різниця між “*strategic*” та “*factual*”? А різниця між “*missile*” та “*rocket*”.

Наприклад: “*Strategic Defence Initiative*” – «Стратегічна оборонна ініціатива». Ви можете говорити на цю тему (хоч б кілька хвилин)?

Наскільки корисними для вас будуть ці вправи, значною мірою буде залежати від вас – вашої ерудиції і загальної освіченості.

1) manned space flight	пілотований космічний політ
2) Holy Roman Empire	Священна Римська імперія
3) maximum allowable pressure	максимальний допустимий тиск
4) drilling offshore platform	бурова морська основа
5) good old England	стара добра Англія
6) crucible melting furnace	тигельна плавильна піч
7) light diesel fuel	легке дизельне паливо
8) dry bulk freight	сухий безтарний вантаж
9) embossed aluminum foil	рельєфна алюмінієва фольга
10) flexible manufacturing system	гнучка виробнича система
11) linear frequency modulation	лінійна частотна модуляція
12) single optical fiber	одиначне оптичне волокно
13) Archduke Francis Ferdinand	ерцгерцог Франц Фердинанд
14) high contracting parties	високі договірні сторони
15) amazingly low prices	вражаюче низькі ціни
16) highest military decoration	вища військова нагорода
17) West Frisian Islands	Західно-Фризькі острови
18) International Olympic Committee	Міжнародний олімпійський комітет
19) stringed musical instruments	струнні музичні інструменти
20) World Trade Center	Всесвітній торговий центр
21) Paris Peace Conference	Паризька мирна конференція
22) Nazi war criminals	нацистські військові злочинці
23) limited nuclear war	обмежена ядерна війна
24) Klondike Gold Rush	клондайкська Золота лихоманка

25) United Methodist Church	Об'єднана методистська церква
26) nonrenewable natural resources	невідновлювані природні ресурси
27) chlorinated drinking water	хлорована питна вода
28) constant dull pain	постійний тупий біль
29) remotely piloted helicopter	дистанційно пілотований вертоліт
30) male sex organs	чоловічі статеві органи
31) chemically treated wood	хімічно оброблена деревина
32) modular space station	модульна космічна станція
33) World Youth Congress	Всесвітній молодіжний конгрес
34) internationally recognized laboratory	міжнародно визнана лабораторія
35) world energy crisis	світова енергетична криза
36) smooth hollow cylinder	гладкий порожнистий циліндр
37) diamond dental instruments	алмазні стоматологічні інструменти
38) inexpensive roofing material	недорогий покрівельний матеріал
39) solid toxic waste	тверді токсичні відходи
40) thin steel wire	тонкий сталевий дріт
41) Arab North Africa	арабська Північна Африка
42) Tibetan prayer wheel	тибетське молитовне колесо
43) Sumerian city-states	шумерські міста-держави
44) Strategic Defense Initiative	Стратегічна оборонна ініціатива
45) air assault division	повітряно-штурмова дивізія
46) harsh weather conditions	суворі погодні умови
47) adjoining sea area	прилеглий морський район
48) irreversible magnetic ageing	незворотне магнітне старіння

49) oxygen-nitrogen atmosphere	киснево-азотна атмосфера
50) European economic community	Європейське економічне співтовариство
51) burning oil wells	палаючі нафтові свердловини
52) American Red Cross	Американський Червоний Хрест
53) smoothbore hunting gun	гладкоствольна мисливська рушниця
54) Boston Symphony Orchestra	Бостонський симфонічний оркестр
55) Alaskan brown bear	Бурий ведмідь Аляски
56) local legislative assembly	місцеві законодавчі збори
57) spicy tomato sauce	гострий томатний соус
58) Western Roman Empire	Західна Римська імперія
59) American antebellum South	американський рабовласницький Південь
60) rapidly changing world	мінливий світ
61) great European power	велика європейська держава
62) Greek mathematician Archimedes	грецький математик Архімед
63) powerful wide wings	потужні широкі крила
64) puppet provisional government	маріонетковий тимчасовий уряд
65) strong political pressure	сильний політичний тиск
66) compulsory military training	обов'язкова військова підготовка
67) poorly lit streets	погано освітлені вулиці
68) ongoing civil war	триваюча громадянська війна
69) Buddhist cave temples	буддійські печерні храми
70) Flemish cartographer Mercator	фламандський картограф Меркатор
71) ancient combat song	давня бойова пісня

72) ground observation point	наземний спостережний пункт
73) thick black smoke	густий чорний дим
74) broken bottle glass	бите пляшкове скло
75) regional stock exchanges	регіональні фондові біржі
76) New Atlantic Charter	Нова атлантична хартія
77) National Geographic Society	Національне географічне товариство
78) rapidly developing industry	промисловість, що швидко розвивається
79) counterfeit silver coins	фальшиві срібні монети
80) heavy fighter-bomber	важкий винищувач-бомбардувальник
81) important state secret	важлива державна таємниця
82) massive stone sarcophagi	масивні кам'яні саркофаги
83) Roman emperor Nero	римський імператор Нерон
84) unbearable tropical heat	нестерпна тропічна спека
85) low wooden bench	низька дерев'яна лава
86) exact geographic coordinates	точні географічні координати
87) lush tropical vegetation	пишна тропічна рослинність
88) thin Phillips screwdriver	тонка хрестоподібна викрутка
89) cold draft beer	холодне розливне пиво
90) wide oak baseboard	широкий дубовий плінтус
91) ballistic cruise missile	балістична крилата ракета
92) immediate total surrender	негайна повна капітуляція
93) chemically inactive substance	хімічно неактивна речовина
94) drifting polar station	дрейфувальна полярна станція
95) long hempen rope	довга мотузка для підв'язування

96) nuclear missile launcher	ядерна ракетна установка
97) city public library	міська публічна бібліотека
98) black kidskin gloves	чорні лайкові рукавички
99) ornamental house plant	декоративна кімнатна рослина
100) curved surgical needle	вигнута хірургічна голка
101) carbon tool steel	вуглецева інструментальна сталь
102) main navigational channel	головний судноплавний канал
103) former prime minister	колишній прем'єр-міністр
104) international civil aviation	міжнародна цивільна авіація
105) closed fuel cycle	замкнутий паливний цикл
106) inclined belt conveyor	нахилений стрічковий конвеєр
107) chemically pure substance	хімічно чиста речовина
108) specific magnetic resistance	питомий магнітний опір
109) opaque liquid shampoo	непрозорий рідкий шампунь
110) exploration drill ship	розвідувальне бурове судно
111) reflected ultrasonic waves	відбиті ультразвукові хвилі
112) smooth white surface	гладка біла поверхня
113) sealed glass tube	запаяна скляна трубка
114) European Space Agency	Європейське космічне агентство
115) female sex cells	жіночі статеві клітини
116) annual flowering plant	однорічна квіткова рослина
117) sensitive nerve endings	чутливі нервові закінчення
118) tropical rain forests	тропічні дощові ліси
119) female polar bears	самки білого ведмедя

120) still clear night	ясна тиха ніч
121) thin tungsten wire	тонкий вольфрамовий дротик
122) transparent liquid crystals	прозорі рідкі кристали
123) peaceful civilian population	мирне цивільне населення
124) infantry training regiment	піхотний навчальний полк
125) acute radiation sickness	гостра променева хвороба
126) well educated person	добре освічена людина
127) international engineering academy	Міжнародна інженерна академія
128) small independent principality	маленьке незалежне князівство
129) Syrian Arab Republic	Сирійська Арабська Республіка
130) black Australian swans	чорні австралійські лебеді
131) Catholic monastic orders	католицькі чернечі ордени
132) artillery observation post	артилерійський спостережний пункт
133) flat rotating mirror	плоске обертове дзеркало
134) bloodless military coup	безкровний військовий переворот
135) Indian prince Gautama	індійський царевич Гаутама
136) European Monetary Institute	Європейський валютний інститут
137) long-forgotten words	давно забуті слова
138) Great American Desert	Велика Американська пустеля
139) industrially developed countries	промислово розвинені країни
140) electronic cash register	електронний касовий апарат
141) crimes against humanity	злочини проти людяності
142) ten percent bank interest	десятивідсоткові банківські відсотки
143) excessively strict rules	надмірно суворі правила
144) nonprofit research organization	некомерційна дослідницька

	організація
145) Winter Olympic Games	зимові Олімпійські ігри
146) Chinese New Year	Китайський Новий рік
147) Egyptian temple architecture	єгипетське храмове зодчество
148) pagan Ancient Rome	язичницький Стародавній Рим
149) fast evaporating solvent	розчинник, що швидко випаровується
150) special royal decree	спеціальний королівський указ
151) washable vinyl wallpaper	вінілові шпалери, що миються
152) grave extenuating circumstances	вагомі пом'якшувальні обставини
153) steel floating docks	сталеві плавучі доки
154) down sleeping bag	пуховий спальний мішок
155) Greek fabulist Aesop	грецький байкар Езоп
156) least developed countries	найменш розвинені країни
157) damp cold cave	сира холодна печера
158) round rubber bullets	круглі гумові кулі
159) far reaching consequences	далекосяжні наслідки
160) Buddhist Middle Way	буддійський Серединний шлях
161) captive Italian officers	полонені італійські офіцери
162) famous court painter	знаменитий придворний живописець
163) internationally recognized borders	міжнародно визнані кордони
164) juicy pork chop	соковита свиняча відбивна
165) ground black pepper	мелений чорний перець
166) mint chewing gum	м'ятна жувальна гумка
167) federal income tax	федеральний прибутковий податок

168) upper respiratory tract	верхні дихальні шляхи
169) ancient sea routes	стародавні морські шляхи
170) thin metal sheets	тонкі металеві листи
171) South Balkan peninsula	південь Балканського півострова
172) open court session	відкрите судове засідання
173) broad kind face	широке добре обличчя
174) international monetary transactions	міжнародні валютні операції
175) recently committed crime	нещодавно скоєний злочин
176) foreign military observers	іноземні військові спостерігачі
177) supreme national interests	вищі національні інтереси
178) sustainable economic development	сталий економічний розвиток
179) long straight streets	довгі прямі вулиці
180) fresh river water	прісна річкова вода
181) new island state	нова острівна держава
182) intercontinental ballistic missile	міжконтинентальна балістична ракета
183) black storm clouds	чорні грозові хмари
184) fluffy yellow chick	пухнасте жовте курча
185) old faded photograph	стара вицвіла фотографія
186) bronze table lamp	бронзова настільна лампа
187) French Equatorial Africa	Французька Екваторіальна Африка
188) British thermal unit	британська теплова одиниця
189) Equatorial Customs Union	Екваторіальний митний союз
190) fresh dairy products	свіжі молочні продукти
191) Universal Postal Union	Всесвітній поштовий союз

192) liquefied natural gas	скраплений природний газ
193) ground reconnaissance patrol	наземний розвідувальний дозор
194) Spanish Invincible Armada	іспанська Непереможна армада
195) Swedish Royal Navy	шведський королівський флот
196) captured enemy flag	захоплений ворожий прапор
197) exceptionally gifted child	винятково обдарована дитина
198) excellent classical education	прекрасна класична освіта
199) hot summer months	спекотні літні місяці
200) mild warm climate	м'який теплий клімат
201) gilded wooden statues	позолочені дерев'яні статуї
202) South Shetland Islands	Південні Шетландські острови
203) physically strong person	фізично сильна людина
204) Canaan goddess Astarte	ханаанська богиня Астарта
205) early Iron Age	ранній залізний вік
206) amazingly talented person	напрочуд талановита людина
207) eloquent Dominican preachers	красномовні домініканські проповідники
208) international armed conflict	міжнародний збройний конфлікт
209) great maritime power	велика морська держава
210) British colonial empire	Британська колоніальна імперія
211) deposed German monarch	позбавлений влади німецький монарх
212) medieval witch trials	середньовічні суди над відьмами
213) interlocking Olympic rings	переплетені олімпійські кільця
214) heavy horse armor	важкі кінські обладунки

215) European Customs Union	Європейський митний союз
216) consistent foreign policy	послідовна зовнішня політика
217) heavy siege artillery	важка облогова артилерія
218) despotic Assyrian kings	деспотичні ассірійські царі
219) Indian forest ascetics	індійські лісові аскети
220) European Trading Houses	європейські торгові дома
221) huge stone idols	величезні кам'яні ідоли
222) Chicago symphony orchestra	Чиказький симфонічний оркестр
223) British West Africa	Британська Західна Африка
224) Panamanian National Guard	панамська національна гвардія
225) visiting Khazar merchants	заїжджі хазарські купці
226) pasteurized skim milk	пастеризоване знежирене молоко
227) inlaid card table	інкрустований ломберний стіл
228) bloody fratricidal wars	кровопролитні братовбивчі війни
229) failed palace coup	невдалий палацовий переворот
230) cruel Celtic rites	жорстокі кельтські обряди
231) long sea voyage	довге морське плавання
232) strong grape wine	міцне виноградне вино
233) tightly pressed lips	щільно стиснуті губи
234) Greek historian Herodotus	грецький історик Геродот
235) Colorado blue spruce	колорадська блакитна ялина
236) temporary identification number	тимчасовий розпізнавальний номер
237) top secret message	цілком таємне повідомлення
238) free economic zone	вільна економічна зона

239) shallow Persian Gulf	мілководна Перська затока
240) disintegrating Ottoman empire	Османська імперія, що розпадається
241) world revolutionary movement	світовий революційний рух
242) World Food Conference	Всесвітня продовольча конференція
243) improvised street altar	імпровізований вуличний вівтар
244) high forested hill	високий лісистий пагорб
245) very high temperature	дуже висока температура
246) fairly detailed description	досить докладний опис
247) bright neon sign	яскрава неонова вивіска
248) hot Spanish sun	спекотне іспанське сонце
249) very last moment	найостанніший момент
250) well-equipped laboratory	добре обладнана лабораторія
251) National Hockey League	Національна хокейна ліга
252) hot sulfur spring	гаряче сірчане джерело
253) cold stone floor	холодна кам'яна підлога
254) oak dinner table	дубовий обідній стіл
255) long straight skirt	довга пряма спідниця
256) heavy rain clouds	важкі дощові хмари
257) fresh fragrant hay	свіже запашне сіно
258) cold piercing wind	холодний пронизливий вітер
259) short familiarization tour	коротка ознайомча поїздка
260) white sandy beaches	білі піщані пляжі
261) high moral values	високі моральні цінності
262) direct personal experience	безпосередній особистий досвід

263) Japanese tea ceremony	японська чайна церемонія
264) glass entrance door	скляні вхідні двері
265) aluminum-lithium alloy	алюмінієво-літієвий сплав
266) military reconnaissance satellite	військовий розвідувальний супутник
267) emergency rescue service	аварійно-рятувальна служба
268) cadmium-nickel alloy	кадмієво-нікелевий сплав
269) uniformly distributed load	рівномірно розподілене навантаження
270) emergency droppable ballast	аварійний скидний баласт
271) plastic hollow oar	пластмасове порожнисте весло
272) total solar eclipse	повне сонячне затемнення
273) Persian king Darius	перський цар Дарій
274) acoustic homing torpedo	акустична самонавідна торпеда
275) spacious rectangular room	простора прямокутна кімната
276) winding mountain paths	звивисті гірські стежки
277) fast Venetian galleys	швидкохідні венеціанські галери
278) intergovernmental working group	міжурядова робоча група
279) dry white wine	сухе біле вино
280) thick woolen blanket	товста вовняна ковдра
281) joint military planning	спільне військовоє планування
282) relatively recent events	порівняно недавні події
283) copper water pipes	мідні водопровідні труби
284) foreign direct investment	закордонні прямі інвестиції
285) net national income	чистий національний дохід
286) London Stock Exchange	Лондонська фондова біржа

287) European economic cooperation	європейське економічне співробітництво
288) multilateral preparatory talks	багатосторонні підготовчі переговори
289) Saudi International Bank	Саудівський міжнародний банк
290) World Food Council	Всесвітня продовольча рада
291) Grand Kievan prince	Великий київський князь
292) Laotian Buddhist nuns	лаоські буддійські черниці
293) international trade arbitration	міжнародний торговий арбітраж
294) people's liberation army	народно-визвольна армія
295) tactical nuclear munitions	тактичні ядерні боєприпаси
296) emergency food aid	екстрена продовольча допомога
297) peaceful student demonstration	мирна студентська демонстрація
298) Portuguese East Timor	португальський Східний Тимор
299) Papua New Guinea	Папуа-Нова Гвінея
300) New World Order	Новий світовий порядок
301) striking Ukrainian miners	страйкуючі українські шахтарі
302) British Virgin Islands	Британські Віргінські острови
303) Provisional military government	Тимчасовий військовий уряд
304) Egyptian queen Cleopatra	єгипетська цариця Клеопатра
305) small Celtic principalities	дрібні кельтські князівства
306) Trojan king Priam	троянський цар Пріам
307) critically thinking historian	історик з критичним мисленням
308) Biblical King David	біблійний Цар Давид
309) multinational oil companies	транснаціональні нафтові компанії

310) Georgian Orthodox Church	Грузинська православна церква
311) nuclear research center	ядерний дослідницький центр
312) operation Sea Lion	операція «Морський лев»
313) deep saber wound	глибока шабельна рана
314) hot mineral springs	гарячі мінеральні джерела
315) strong garlic smell	сильний часниковий запах
316) sensitive nerve fibers	чутливі нервові волокна
317) sacrificial white bull	жертвний білий бик
318) rare medicinal plants	рідкісні лікарські рослини
319) successful military operation	успішна військова операція
320) high octane number	високе октанове число
321) pneumatic riveting machine	пневматичний клепальний верстат
322) tough foreign policy	жорстка зовнішня політика
323) notorious German neatness	горезвісна німецька акуратність
324) large monetary award	велика грошова премія
325) East Indies Company	Ост- Індська компанія
326) white Carrara marble	білий каррарський мармур
327) dreadful battle cry	грізний бойовий клич
328) Great Slave Lake	Велике Невільничє озеро
329) New Stone Age	новий кам'яний вік
330) grey felt hat	сірий фетровий капелюх
331) Dutch colonial possessions	голландські колоніальні володіння
332) largest maritime power	найбільша морська держава
333) bearded Norwegian whaler	бородатий норвезький китобій

334) mighty northern river	могутня північна річка
335) numerous small islets	численні дрібні острівці
336) Indian god Shiva	індійський бог Шива
337) old yellowed pages	старі пожовклі сторінки
338) carved linen spoons	різьблені липові ложки
339) cold shallow seas	холодні мілководні моря
340) black wavy hair	чорне хвилясте волосся
341) heavy straight sword	важкий прямиий меч
342) short summer night	коротка літня ніч
343) cold white flame	холодне біле полум'я
344) brown silk lining	коричнева шовкова підкладка
345) sharp hunting knife	гострий мисливський ніж
346) dark evening sky	темне вечірнє небо
347) Greek bronze statues	грецькі бронзові статуї
348) well written book	добре написана книга
349) white canvas shoes	білі парусинові туфлі
350) short bronze sword	короткий бронзовий меч
351) Irish Republican Army	Ірландська республіканська армія
352) permissible residual quantity	допустима залишкова кількість
353) Greenland whaling fleet	гренландський китобійний флот
354) Assyrian queen Semiramis	ассирійська цариця Семіраміда
355) Australian Information Network	Австралійська інформаційна мережа
356) interned Polish officers	інтерновані польські офіцери
357) European monetary system	Європейська монетарна система

358) Royal British Legion	Королівський британський легіон
359) international air law	міжнародне повітряне право
360) floating dry dock	плавучий сухий док
361) mechanized infantry division	механізована піхотна дивізія
362) our mutual friend	наш спільний друг
363) central nervous system	центральна нервова система
364) thinly rolled dough	тонко розкачане тісто
365) hopelessly obsolete dictionary	безнадійно застарілий словник
366) fluorinated drinking water	фторована питна вода
367) electrical welding machine	електричний зварювальний апарат
368) long hind legs	довгі задні ноги
369) limited mental abilities	обмежені розумові здібності
370) very last warning	зовсім останнє попередження
371) conquered southern tribes	підкорені південні племена
372) maritime island power	морська острівна держава
373) South China sea	Південно-Китайське море
374) Great Sandy Desert	Велика піщана пустеля
375) humid tropical climate	вологий тропічний клімат
376) once great people	колись великий народ
377) Australian gold rush	австралійська Золота лихоманка
378) dangerous underwater rocks	небезпечні підводні скелі
379) visible celestial bodies	видимі небесні тіла
380) strategic offensive forces	стратегічні наступальні сили
381) short Northern summer	коротке північне літо

382) Royal Geographic Society	Королівське географічне товариство
383) well done meat	добре просмажене м'ясо
384) Egyptian Coptic Church	Єгипетська коптська церква
385) former chief engineer	колишній головний інженер
386) unidentified flying object	непізнаний літальний об'єкт
387) World Muslim Congress	Всесвітній мусульманський конгрес
388) damp prison cell	сира тюремна камера
389) automatic test equipment	автоматичне випробувальне обладнання
390) low earth orbit	низька навколосемна орбіта
391) asbestos roof shingles	азбестові покрівельні плити
392) tight hunting bow	тугий мисливський лук
393) free market economy	вільна ринкова економіка
394) poorly washed tablecloth	погано випрана скатертина
395) dimly lit corridor	тьмяно освітлений коридор
396) mineral powdery substance	мінеральна порошкоподібна речовина
397) old neglected garden	старий занедбаний сад
398) oak parquet board	дубова паркетна підлога
399) rather cool reception	доволі прохолодний прийом
400) large commercial fish	велика промислова риба
401) rare black pearls	рідкісні чорні перлини
402) French diving equipment	французьке водолазне устаткування
403) first Sufi ascetics	перші суфійські аскети
404) mandatory common prayer	обов'язкова спільна молитва

405) successful military expeditions	вдалі військові походи
406) fascist youth organization	фашистські молодіжні організації
407) mighty European sovereigns	могутні європейські суверени
408) Supreme Privy Council	Верховна таємна рада
409) monkey chief Hanuman	мавпячий цар Хануман
410) long narrow coattails	довгі вузькі фалди
411) liquid lavender soap	рідке лавандове мило
412) wet floor rag	мокра ганчірка для підлоги
413) brown suede jacket	коричнева замшева куртка
414) planed pine boards	стругані соснові дошки
415) red race car	червоний гоночний автомобіль
416) recent archeological finds	недавні археологічні знахідки
417) angry young men	розлючені молоді люди
418) brightly lit room	яскраво освітлена кімната -
419) Turkmen nomadic tribes	Туркменські кочові племена
420) Holy Governing Synod	Святійший Урядовий Синод
421) white signal flares	білі сигнальні ракети
422) Carthaginian general Hannibal	карфагенський полководець Ганнібал
423) weak radioactive source	слабке радіоактивне джерело
424) strategic air operation	стратегічна повітряна операція
425) Brazilian diamond rush	бразильська алмазна лихоманка
426) digital topographic data	цифрові топографічні дані
427) Summer Olympic Games	літні Олімпійські ігри
428) thinly sliced orange	тонко нарізаний апельсин

429) green silk ribbon	зелена шовкова стрічка
430) Arlington National Cemetery	Арлінгтонське національне кладовище
431) downed French airliner	збитий французький авіалайнер
432) Egyptian Sinai Peninsula	єгипетський Синайський півострів
433) National Arts Gallery	Національна художня галерея
434) First Judean war	Перша Іудейська війна
435) sterile surgical instruments	стерильні хірургічні інструменти
436) fine gold dust	тонкий золотий пил
437) strong gusty wind	сильний поривчастий вітер
438) velvet evening dress	оксамитова вечірня сукня
439) round magnifying glass	кругле збільшувальне скло
440) annual musical festival	щорічний музичний фестиваль
441) largest mountain glacier	найбільший гірський льодовик
442) California table wines	каліфорнійські столові вина
443) comfortable leather shoes	зручні шкіряні туфлі
444) sacred Taoist characters	священні даоські ієрогліфи
445) American science fiction	американська наукова фантастика
446) silvery brittle metal	сріблястий крихкий метал
447) legendary King Arthur	легендарний король Артур
448) second tank brigade	друга танкова бригада
449) young attractive woman	молода приваблива жінка
450) Sikh Golden Temple	сикхський Золотий храм
451) cleanly shaven chin	чисто поголене підборіддя

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Longman Language Activator. The World's First Production Dictionary. Longman Group UK Limited, 1993. 2623 p.
2. Oxford Phrasal Verbs Dictionary for learners of English (Second Edition). Oxford University Press, 2006. 432 p.
3. Swan M. Practical English Usage: Oxford University Press, 2027. 654p.

Навчально-методичне видання

**Власова Тетяна Іванівна,
Заваруєва Інна Іванівна**

**ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ З ОСНОВНОЇ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКА):
PART 1. THE PRAGMATIC DIMENSION OF THE CONTEXT.**

Навчально-методичні рекомендації для самостійної роботи

Електронне видання

Експертний висновок склав канд. філол. наук, доц. Андрій Безруков

Зареєстровано НМВ УДУНТ (№ 1. 831 від 24.06.2025)

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка І. І. Заваруєва

Формат 60x84 ^{1/16}. Ум. друк. арк. 3,72. Обл.-вид. арк. 3,76.
Зам. № 81

Видавець: Український державний університет науки і технологій
вул. Лазаряна, 2, ауд. 1201, м. Дніпро, 49010.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7709 від 14.12.2022

Адреса видавця та дільниці оперативної поліграфії:
вул. Лазаряна, 2, Дніпро, 49010